

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szerda 1914. május 20.

112. szám.

131.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Közvetlen tarifák Dalmáciába és Albániába.

Dalmácia hozzánk tartozna, ha Ausztriához nem volna kapcsolva... A múltban sokat küzdöttünk érte s ha már elvesztettük, legalább gazdasági tekintetben kellene valami rekompenciációt szerezni. De a közelmúltban még többet költöttünk s egy háború veszélyét állottuk ki az új Albániáért s itt is igazán illő volna, hogy ezekért gazdasági téren valami egyenértéket nyerjünk.

Odaát Ausztriában tudják a módját annak, miként szerezzék meg a rekompenciációt, de mi, úgy látszik, elesünk ettől. Tanulhatunk tőlük. Ott közvetlen tarifákat állítanak fel Dalmáciába és Albániába, mely csak egyik módja a gazdasági meghódításnak, de ott legalább történik valami.

Erről szólunk most egy pár szóban.

Magyarországnak Dalmáciába és az adriai tenger mentén fekvő kikötőkkel való forgalmában — néhány árucikktől eltekintve, mint pl. gabonaőrlemények, sör — tudvalevőleg nem állanak fenn közvetlen tarifák, hanem ezek a küldemények fiumei közvetítéssel kerülnek rendeltetési helyükre. Minthogy az osztrák ipari érdekeltségek kezdeményezésére Ausztriában folyó évi február 1-től kezdve egy oly kombinált vasúti és hajózási tarifa lépett életbe, mely az osztrák állomásokat Trieszten át a dalmát kikötőkkel közvetlen kapcsolatba hozza, a

mennyiben az odarendelt küldemények a feladási állomásokon közvetlen fuvarlevéllel s közvetlen tarifák alapján a rendeltetési kikötőig feladhatók, nem szenvedhet kétséget, hogy a szóba jövő forgalom ezen kezelési megkönnyítése, de főként a közvetlen tarifákba úgy az osztrák vasutak, mint a hajózási vállalatok részéről beszámított 20%-ig terjedő dijmérséklés, a magyar kivitel versenyképességét jelentékenyen meg fogják nehezíteni.

A hazai ipar veszélyeztetett érdekeinek megóvása érdekében multhatatlanul szükséges ennélfogva, hogy Magyarország és a dalmát, illetve albán kikötők között mielőbb hasonló közvetlen tarifák léptetessenek életbe mindazon árukra, melyekből már eddig is volt kivitelünk, vagy melyeknek kivitelére az ottani közgazdasági viszonyok változása következtében indokolt kilátás lehet. Ez a kívánság már többször felhangzott és a GYOSZ már sürgős felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben hasonló dijszabás életbeléptetését kérte Dalmáciával és Albániával való forgalomban, minő az osztrák iparnak és kereskedelemnek immár rendelkezésére áll.

A kereskedelmi miniszter elismerte a törekvés jogosultságát, felhívta a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a kívánt közvetlen, kombinált vasúti és hajózási tarifa mielőbbi életbeléptetése iránt tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Minthogy az illető dijszabásba tarifatechnikai szempontból csupán azokra az

árucikkekre és azokban a viszonylatokban fognak közvetlen díjtételek felvétetni, melyekre nézve a szóban forgó dijszabásba való felvétel szükségessége kellően indokoltnak látszik, a GYOSZ a tagjai köréből össze gyűjti és csoportosítja mindazokat az adatokat, melyekre a m. kir. államvasutak igazgatóságának a tarifális intézkedések megtétele előtt szüksége van. Evégből mindazoktól, kikről feltételezték, hogy az adriamenti fogyasztási piacoknál érdekelve vannak, körlevélben tájékoztató adatokat kért, melyeknek feldolgozása ezidőszerint már folyamatban van.

Az ezen körlevélre beérkezett válaszokból már is megállapítható, hogy a magyar ipar Dalmáciával és Albániával számottevő forgalmat mutathat fel s biztató kilátás van arra, hogy az osztrák ipar előrenyomulásának kellő tarifális ellensúlyozása esetén ezen országokba való kivitelünk örvedetes fejlődést fog elérhetni. Kívánatos, hogy továbbra is erélyes küzdelem folytatassék az iránt, hogy a hazai ipar kiviteli törekvései a közlekedési vállalatok részéről hathatós védelemben és támogatásban részesüljenek.

Mert csakis így érhetjük el, hogy azok a drága milliók, melyeket a múltban Dalmáciáért, illetve Albániáért kiadtunk, némileg megtérülnek. A hazai kereskedelemnek és iparnak a fenti kedvezménye, hogy tért hódíthasson és megerősödhessen, még az esetben is meg kellene adnunk, ha egy fillért sem vesztegettünk volna Albániáért,

„A Tengerpart“ tárcája.

Gyalog a föld körül.

Battelli Alfréd újságíró, földrajztanár és globetrotter elmondhatja magáról azt, amivel kevés világszerte dicsekedhetik, hogy gyalog körüljárta a földet. Ennek az érdekes embernek a földkörüli gyaloglása azért tarthat számot a legszélesebb körű érdeklődésre, mert tudományos szempontból történt. 1908-ban Newyorkban az újságírók körében szó esett egy ilyen vállalkozásról, amelyhez nyomban három jelentkeztek: egy francia, egy yankee és egy német. Látva, hogy olasz jelentkező nincs, Battelli maga vállalkozott a veszedelmes útra, mint olasz. Az uton beszerzendő tapasztalatok anyaga néprajzi, kereskedelmi és ipari megfigyelésekből állott, továbbá az egyes népek szellemi fejlettségének fokáról kellett feljegyzéseket készíteni. 1908 október 7-én in-

dultak el az útra, amelyet kollégáik az „öngyilkosság útjának“ neveztek. Az Egyesült-Államok minden részének bekalandozása után, Battelli elsőnek ért Amerika nyugati partjára s ezért aranyérmét kapott. Az amerikai és a német utközben megbetegedtek s kénytelenek voltak lemondani a további gyaloglásról, a francia pedig Kinában valószínűleg életét vesztette. Az Egyesült-Államok területén váltakozó szerencsével folyt az útja. A falyakban még készpénzért sem kapott enni- és inni valót, úgy hogy kénytelen volt revolverével szárnyasokat löni s azokat nyársra huzni. A városokban ellenben oly lelkesedéssel fogadták, amilyenhez hasonlót sehol másutt nem tapasztalt. Ennek az entuziazmusnak egyik jele volt az is, hogy egyes tisztelői nagy darabon elkísérték. Így például egy hölgy három hónapra át állandóan mellette maradt. Két másik hölgy pedig lovon kísérte. Coloradóban egy terebélyes fán áthaladt éjszaka után medve kapkodott fel hozzá. Amikor egészen köze-

lébe ért a fenevad, egy ügyes lövéssel leterítette. Egy másik medvének a koponyáját hasította szét fejszével. Oregonban hatalmas ősendőket talált. Némely helyen a fák az eget látszottak érinteni s egymáshoz való szubódásokban oly üvöltésszerű rémes hangot adtak, hogy még a legbátrabb ember is megrepedt volna ettől a hangtól.

Japánt, ahová Amerikából gőzhajón jött át, esodás országnak mondja. Nagyszerű benyomást keltenek a virágok, amelyek valóságos elberitjék ezt az országot, valamint a templomok. Lehetővé tették neki azt, hogy bejusson a mikádó udvarába, de itt csak az uralkodó lányát találta, aki igen szívélyesen fogadta. Beszélt Ito herceggel is, aki délen érdeklődött útja iránt. Japán egyik fürdőjében férfiakat, asszonyokat, lányokat s gyermekeket talált együtt, amint teljesen méztelenül fürdöztek egymás mellett. A népen, amelyet csak az utóbbi évek folyamán vezettek a modernebb haladás útjára, még mindig meglátszanak az egykori műve-

ABBAZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Caruso, T. Ruffo stb. Szabad bemenet. Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

Abbazia Pension Hermitag
(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszébb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknak és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kívánatra prospektus küldetik. ::

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

VIRGILIO VIRGILI szalonzenekara
hangversenyez.

igy azonban kétszeresen indokolt a közvetlen tarifának minél több árucikkre való kiterjesztése. Nem hinnék, hogy ezt illetékes helyen be ne látnák és kitérnének előre.

A Máv. beruházása.

A magyar kir. államvasutak beruházásaira az 1914—15. évi költségvetésben a már fennálló összes vonalakra 123.680.000 korona van felvéve, míg új vonalak építésére 32.890.000 koronát vett fel a költségvetés, összesen tehát 156.570.000 korona szerepel a költségvetésben a Máv. beruházásai címén, amelyek úgy oszlanak meg, hogy forgalmi eszközökre és felszerelésekre 42 millió 310.000 korona, építkezésekre 81.370.000 korona, új építkezésekre 32.890.000 korona van előirányozva.

Bennünket a beruházások második főcsoportja, az új vonalak építése érdekel. Ebben a csoportban előirányoztatott 32 millió 890.000 korona. És pedig: az Ogulintól Knin irányában az ország határáig vezető vasutnak másodrangú főpályaként való megépítése IV. részlet 27 millió korona, a Zágráb I. és II. elágazás közötti külön vonal és az új Szávahid építése III. részlet 1.500.000 korona, a vinkovce—samac-határszéli vonalnak főpályaként való kiépítése II. részlet 4.340.000 korona, új vasutvonalak tervezéseire és előmunkálataira 50.000 korona.

Az ogulin—knini vonal költségeinek évi részleteit az 1912: XVIII. t.-c. állapítja meg. Ennek alapján a 100.420.000 korona összköltségből 1915. június 39-ig 80.500.000 korona fog rendelkezésre jutni. A törvény értelmében 1919. január 27-én befejezendő vasutépítés a munkák eddigi haladásához képest előreláthatólag már 1916. végén el fog készülni, sőt az ogulin—plaski 27 km.-es vonalrész valószínűleg már 1914-ben, a folytatólagos plaski—vrhovinai 52 km. hosszú vonal pedig 1915-ben lesz a közforgalomnak átadható. Az eddigi építkezések által átszelt vidék tulajdonképpen lakatlan volt, a személyzet és a munkások részére a vonal mentén barakkokat és Graecae állomás kórházat kellett emelni.

Az említett zágrábi külön vonal az ot-

letlenség és vadság nyomai. Mint hogy egyenesen Amerikából jött, ikémnek nézték s egész rendőrhadot küldtek a nyomába. Megtiltották neki az éjjeli künntartózkodást s hogy ezt sikeresen megakadályozhassák, feleségeket adtak melléje. Néhány nap múlva egy tucatnyi nőtt ezen feleségek száma, akiknek az volt a szigorú feladatuk, hogy állandóan boldogítsák s egy pillanatra se engedjék el éjnek idején. Kinában még nehezebb napokat ért át: csaknem életével fizetett egy vakmerőségéért. Eppen akkor ért Pekingbe, amikor az anyaországban halála miatt nagy volt a zűrzavar. A hatóságok hirdetményt tettek közzé, melyben halállal fenyegettek mindenkit, aki a temetésről fényképfelvételeket nem készít. Őt nem figyelmeztették erre a hirdetményre, így hát gyanútlanul oda állt a tömeg közé s hozzálátott a kinematografiai felvevőgép kezeléséhez. Bár ne tette volna! Kilenc-tíz rendőr vetette rá magát, összekötötték s vitték a tömlőre felé. Talán az Isteni gondviselés akarta, hogy e pillanatban észrevegye a kíséretével arra közelítő orosz nagykövetet, akinél előző napon vendégségben volt. „Kegyelmes uram mentesen meg!” kiáltotta kétségbeesetten s a nagykövet meg is mentette. De ráadásul még sikerült is neki két karabíneri lovainak védelme alatt megcsinálni a mozifelvételeket. Valamely kellemetlen meglepetéstől tartva, sietve elhagyta Pekinget. Akárhogy kiért a

tani máv.-állomást fogja a fiemei vonallal közvetlenül összekötni és lehetővé teszi a déli vasuti vágányzat peageként való felhasználásának kiküszöbölését. Az összes költségek 2.900.000 koronára rúgnak, amiből most még fön fog maradni 500.000 korona. A vinkovce—samac-határszéli vonal hossza, egy mellékvonallal együtt 40 km., költsége pedig összesen 11 millió korona. Az 1914/15. évi előirányzat második részlet, mely az első részletet 5.840.000 koronára egészíti ki.

Megerősítés előtt.

- Beszélgetés Corossacz polgármesterrel. -

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Corossacz Ferenc Gilbert polgármesterré választott első alpolgármester többnapos távollét után vasárnap visszatért Fiumába.

Munkatársunk tegnap beszélgetést folytatott Corossaczal, aki meglehetősen tartózkodó volt nyilatkozataiban, de azért mégis eléggé könyvonalozta jövőendő magatartását a polgármesteri székben.

— Arra vonatkozólag, hogy mit végeztél a fővárosban, sajnálatomra, nem nyilatkozhatok — mondotta Corossacz — mert az a hivatalos stitoktartás körébe tartozik. Anynyit mondhatok, hogy bemutató látogatást tettem a miniszterelnöknél és belügyminiszternél.

— A fiumei és a fővárosi lapokban nyilatkozatféle jelent meg a múlt héten, melyben polgármester ur szájába majdnem kész programot adnak...

— Egy bécsi lapnak a munkatársa kért fel és annak mondtam el, hogy én igen is a békés és hasznos munkálkodás politikáját akarom kezdeni és folytatni a polgármesteri székben. Nem fogadtam el szívesen a polgármestenséget, mert jobban szeretem a nyugalmat. De ha már itt kell lennem, úgy azt kívánom, hogy akiknek akaratából ide kerültem, azok tegyék lehetővé nekem a rém váro feladatok teljesítését. Megmondtam illetékes helyen is, hogy amennyiben itt nekem possibili helyzetet teremtenek, úgy én nyolc hónap vagy legfőljebb egy év alatt teljes rendet hozok a városi igazgatás minden ágába. Ehez első sorban arra van szükség, hogy Fiume különleges helyzetét szem előtt tartsák. A városi igazgatást okvetlenül értesíteni kellene előbb az életbe léptetni szándékolt új törvényekről, mert az utóbb életbeléptetett törvényekkel úgy voltunk, hogy azt sem tudtuk, miről van szó. Már pedig ezek a törvények oly fontosak és oly

város határába, három lovas vágatott utána. Karabínerik voltak, akik figyelmeztették arra, hogy igyekezzék elhúzni, mert ha a kínai hatóságok rákadenek, ingatlan nélkül fejét veszik.

Kinából Mandzsuriába gyulogolt, ahol megtekintette az orosz-japán háború színhelyét. Ezen a területen a tüdőpestissel találkozott. Hogy ő meg nem kapta a gyilkos betegséget, azt annak köszönheti, hogy csakis saját maga által készített főtt eledelével táplálkozott s forrált vizet ivott. Tüdőpestis emberekről fényképfelvételeket is készített.

Szibériában 50 fok volt a hideg zérus alatt. Nem lehet szerinte nagyon megérezni, mivel teljesen száraz. Szibériában töltötte a legszebb napokat. Az ájtatos, istenfélő orosz parasztek igazi vallási szeretettel vendégelték meg mindenütt, de a kozákok között is nem hitt vendégszeretetre talált. Szibérián keresztül ski-vel tette meg az utat. Mögötte lö huzta a sátrát és a felszerelési tárgyakat. Utikönyvét mindenütt hiteles bélyegzőkkel látták el a transzszibériai vasut állomásfőnökei. A hó igen sűrűn esik s ha aztán egy kisit szünetel, jégkéreg képződik felette. Nyentek az egész vidék egy hatalmas, befagyott tó benyomását kelti.

Igen sok értékes autogramma van. Így többek között Roosevelt, Gibbons hibornok, Ho herceg és Liang báró jegyezték be nevü-

nehezen megérthető, hogy az olasz fordításukra okvetlenül szükség lett volna. A kérdéses törvényeket még a magyarok is nehezen értik meg, mennyivel nehezebb tehát nekünk azok megértése.

— Egy bécsi tudósítás nyomán azt írta egy gráci lap, hogy polgármester ur számára a királyi megerősítés május 26-án fog megjelenni.

— Ez nem igaz. A miniszterelnökkel és a belügyminiszterrel folytatott tárgyalásaim alatt — utóbbival két napon át tárgyaltam — egyszer sem jött szóba a megerősítesem ügye. Huszonhatodikára már csak azért sem lehet meg a megerősítés, mert még nincs is a kabinetirodában. Előbb még egy más aktát kell elintézni, amelynek természetéről nem nyilatkozhatom s csak az után lehet szó a megerősítésről. Kimerítő programot majd installációmon fogok adni. Egyelőre az a programom, melyet megválasztásomkor adtam.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. *biológiai állomás és aquárium* díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A *Cunard* magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivételesen a megerősítési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A *tersatói Frangepán-vár* naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A *Danubius-hajógyár* telepe, a rízhántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A *városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

ket a könyvvébe.

Az Alpokon megismerkedett Dalla Boscával Ravagni Elide grófnővel, aki husz nappal később a felesége lett s azóta vele tartott. Együtt járták be Itáliát, azután Tuniszba és Algírba mentek s a Szahara-sivatagig gyulogoltak el. Majd megtekintették a Baléari-szigeteket, végül Spanyolországon és Franciaországon Itáliába jutottak. Kalandos világgömböli utójának érdekes epizódjaiban sokan kételkednének, ha nem lenne nála a sok mozifelvétel, melyeket előadás közben a közönség nagy érdeklődése közepette bemutat.

Mit találnak fel az emberek.

A feltalálás szenvedélye most is dúl Magyarországon. Egy pillantás a Szabadalmi Közlöny legfrissebb számában, igen érdekes, mert megmutatja, hogy mi minden fő, kavarog az emberek fejében, mit akarnak felfedezni és miből akarnak milliommok lenni. Mert világos, hogy minden feltaláló azt hiszi: milliókat szerez találmányával.

A Szabadalmi hivatal most kétszáz új szabadalom bejelentését közli s ezek között nemcsak tömegben vannak magyarok, ugyan csak kétszáz a megadott új szabadalmak száma is s ennek hatalmas százaléka újra csak

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „*Adriatica*“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig.

— *A kivándorlási ház megtekintésére* (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beépítőjegyeket.

—o—

— **Kormányzók elutazása.** Wickenburg István gróf kormányzó és neje ma délután indultak el a Kupa gőzösn Adriatengeri utazásukra. Az indulásnál jelen voltak Egán Lajos miniszteri tanácsos és neje, Fuhrmann Ferenc miniszteri tanácsos, Orosdy Lajos, Manasteriotti Heliodor és Roediger Ernő min. osztálytanácsosok, Popp Józser műszaki főtanácsos Készmárky Dezső határrendőrségi tanácsos, Kopaitich és Sverljuga Ungaro-Croata igazgatók, továbbá Minach Antal, Sablich Modest és Celligoi Albin révalkapitányok. A kormányzói pár a hajó elindulásáig elbeszélgetett a megjelentekkel. A Kupa egy negyed tizenegykor hagyta el a kikötőt.

— **A fiumei állomás új főnöke.** Mint a vasutasok közlönye jelenti, a Máv. igazgatósága a fiumei állomás vezetésével Merk Albert főellenőrt bizta meg. Merk június 1-én veszi át az állomás vezetését a nyugatlomba vonult Balpataky Zsigmondtól.

— **Az osztrák flottaegyesület Fiumében.** Az osztrák flottaegyesület 500 tagja ma reggel külön vonaton Laibachból Fiuméba érkezett. Délelőtt megtekintették a város nevezetességeit, délután pedig Abáziába mentek, ahol két napig maradnak.

— **Községi választások Susákon.** A karácsony óta tartó válság Susákon a vége felé közeledik. Hivatalosan közlik, hogy a községi választások Susákon szerdán, június 10-én lesznek. Susákon két párt küzd a többségért: a konzervatív-párt és a most kormányzó horvát-szerb koalíció. A konzervatív-párt tűzön-vizen át fenn akarja tartani a maradiságot és különösképpen azt akarja, hogy Susákon a városi gazdálkodás ne jusson modern gondolkodású emberek kezébe. A horvát-szerb koalíció ezzel ellenkezőleg mindazt akarja, „ami jó és drága“, mert Susákból dicsekedésre érdemes nagyvárost akar csinálni avégből, hogy a most vita tárgyát képező magyar-horvát tengerpart horvátta nyilvánításakor egy Fiumé-

magyar.

A lehetetlen találmányok helyett ugyan mindinkább praktikus célok felé fordul a feltalálók szenvedélye, de még mindig egész sereg az olyan új találmány, amelyet megmosolygunk.

A szabadalmak százait átnézve, itt van néhány érdekesebb megfigyelés. A vasuti ütközések megakadályozása; villamosokon alkalmazott életmentő készülékek még kísértenc. Ez mind sok gondot okoz a magyar feltalálóknak, valamint a bicikli, fonográf tökéletesítése, pneumatikok, autómobilok, motorok új megszerkesztése.

Egy vidéki órák összehajtogatható sétatátra kér szabadalmat. Egy színházi titkár hányalégjelzőre. Egy szobafestő légyfogókészüléket talált fel. Egy kéményseprő-mester egér- és patkányfogót. Egy vidéki magánzó üres óráiban feltalált egy mentő-zsákot. Egy debreceni vésnök feltalálta a szabályozható gyűrűt, egy tanár pánhuzamos vonalakat húzó vonalzót, egy budapesti törvényesbíró pedig egy átbillentő, rögzítő és jelzőkészüléket jelentett be, melyvel az az alsó- és felső vezetékű villamosok váltóit automatikusan lehet beállítani.

A külföldről érkezett bejelentések között van olyan, amelynek valószínűleg világhíre lesz egykoron: egy chicagói mérnök önműködő távbeszélő kapcsoló berendezést tökéletesített és szabadalmat kér.

val versenyző kikötőt teremtsen, mely független legyen a magyar befolyástól. Chi vivrá vedrá.

— **Házasság.** Benedikt Ferenc, a kőolaj finomítógyár vegyész-mérnöke eljegyezte Dóczy Erna kisasszonyt, Dóczy Miksának, az Adria hajózási társaság tisztviselőjének leányát.

— **A Pannónia érkezése.** A Cunard társaság Pannónia gőzöse ma Triesztbe érkezett Newyorkból mintegy kétszázfőnyi magyar visszavándorlóval, akik Triesztből vasutal folytatják útjukat hazafelé. A Pannónia holnap reggel érkezik Fiuméba.

— **Hangverseny.** Scaramelli Sándor hegedűtanár ma, kedden este fél kilenckor hangversenyt rendez tanítványaival a Déák-szálló nagytermében.

— **Dolgoznak a kasszafurók.** A Papetti Demeter és Humbert-cégnek a Calle Simonetti és Calle del Tempio sarkán levő készruha-üzletében tegnap éjjel betörők jártak. A betörők a háznak a Calle dei Rettori oldalán levő kapuján keresztül jutottak az üzlet mögötti folyosóra, ahol sikerült felfeszíteniök egy ablakrácsot s az így csinált nyíláson át behatoltak az üzletbe. Ott gertyát gyújtottak s hozzáláttak a Wertheim-kassza furásához. Amíg ez történt, künn az utcán hangos segélykiáltások hallatszottak. Segítség! Rendőrök! kiáltotta két vagy három ember és sebes futásnak eredtek. A környékbeli utcákról három rendőr sietett oda s azt gondolva, hogy vérengzés készül, a szaladó emberek után iramodtak. Sejtelmük sem volt arról, hogy ez gonosztevők trükkje, akik azért rendezik az egész jelenetet, hogy társaik ezalatt nyugodtan működhessenek. A szaladó emberek eltűntek az óvárosi szűk sikátoraiban s amíg a rendőrök az üldözéssel és kereséssel voltak elfoglalva, benn az üzletben a betörők furták a Wertheim-kasszát. De ugylátszik gyenge szerszámaik voltak ehez, mert a pénztár falai nem engedtek. Ekkor a tulajdonosok íróasztalának fiókját törték fel, utána pedig felfeszítették a pénztárosnő kézipénztárát. Összesen 800 koronát találtak s ezzel a meglehetősen silány zsákmánnyal elmenekültek. A Wertheim-kasszában 4000 korona volt. Minthogy itt valamely nagyobb betörőbandáról van szó, a városi rendőrség

A megadott szabadalmak halmazából itt van néhány kiszakított érdekesség. Egy bostoni cipőgyár cipő-fűlre kapott szabadalmat, egy lipcsei gyár egy kéthengeres rotációs litografiai nyomáshoz, egy amerikai kereskedő eredeti olajfestményhez hasonló nyomatokat akar készíteni. Egy újvidéki cipészegéd újításokat akar a boeskoron, de ebben sem áll egyedül, mert egy temesvári cipőgyáros pedig boeskor-cipőt talált fel.

A kémia érdekes újragokkal szerepel: egy amsterdami gyár oldható fahéjjelet akar halhúsból előállítani, egy francia vegyész pedig új eljárásra kér szabadalmat, melyvel elektrolitikus uton lehet fémeket nyerni.

A szabadalmak táborában szépen szerepel a mozi is; egy bécsi gyáros a többek között olyan szemüveget talált fel, amelyvel csakély távolságról is jól lehet élvezni a moziképeket.

Az új feltalálók között, a száz és százféle foglalkozású emberek között, kuriózumként említjük, van egy budapesti egyetemi tanár is: dr. Lenhossék Mihály, aki egy újfajta belfecskeket talált ki. Folyópesti szimfonisták feltalálta az ellipszis-körzöt, egy mosodatalajdonos a közelő formázó gépet, egy párisi mérnök az ejtőernyőt, egy római rendőrfelügyelő pedig fényképeket akar táviró és távbeszélő készülékekkel továbbítani.

lázasan nyomoz a betörés tettesei után.

A színhelyen járt munkatársunk a tulajdonossal megnézte a tolvajok munkáját. A tolvajok — ugylátszik — a legmodernebb szerszámokkal voltak felszerelve, a mennyiben a pénzszekrényt acéolvastzó lámpával akarták felnyitni. A lámpához szükséges villamos áramot az üzleti transzformátorból vették. Hogy az erős fényű szerszámot észre ne vegyék, beletették egy nagy papírdobozba és csak a sugárnak engedtek egy kis rést. Az ablakokat sűrűen betakarták. A pénzszekrényben mintegy 7000 korona készpénz volt. A tolvajok összesen 900 koronát vittek el. Nagyon sietős lehetett a dolguk, mert egy 460 koronás összeget otffelejtették az íróasztalon, melyet fölfeszegettek. Minden jel oda mutat, hogy a betörést valamely igen befentes ember követte el.

— **Az Ungaro-Croata budapesti irodája.** Az Ungaro-Croata — egyrészt az utazó közönség kényelme szempontjából, másrészt azért, mert a kereskedelmi kormány az új hajózási szerződés megkötésekor ezt egyenesen megkivánta — Budapesten a Mária Valéria-utca 1. szám alatt utazási irodát nyitott. Az új iroda vezetésével vezérképviselőjével Hartmann Ferencet bizta meg.

— **Kombinált hadgyakorlatok.** A tengerészeti hatóság jelentése szerint Plavnik sziget közelében május 28 és 29-én kombinált hadgyakorlatok lesznek, amelyen éles töltekekkel fognak gyakorlatozni. A hajók tartoznak e két napon elkerülni a veszélyes területet.

— **Halászatot keresnek.** A burgaszi kereskedelmi és iparkamara akciót indított a halászat fejlesztése érdekében s miután belföldön szaklépített halászatokkal nem rendelkezik, a külföld érdekeltjeit akarja szándékaról értesíteni. Aki az ottani halászat szervezése, illetve ebben a munkában való részvételre vállalkozna, az forduljon egyenesen a fenti kamarához bővebb információk végett.

— **Ötvenezer szardella egy csapásra.** A múlt héten váratlanul jó vacsorához jutottak a trieszti Lloyd arzenál munkásai. A velencei hajóstársaság Dandolo nevű óriásgőzöst bocsátották be a dokkba, azután pedig elkezdték a vizet a dokkból kiszivattyuzni. A munka végeztével mintegy 50.000 drb. szardella maradt a dokk fenekén. A munkások eleinte maguknak követelték a halanyagot, az arzenál igazgatósága azonban úgy intézkedett, hogy az az összes munkások között osztandó el.

— **Gyermek a gépnél.** Reich Vencel 13 éves lakatosinas tegnap egy gép körül foglalatzkodott. Egyszerre a gépresek közé került a jobbkarja, melyet véresen huzott ki onnan. A fiut beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a súlyos külső sérüléseken kívül esonttörést is szenvedett.

— **Életmentő rendőr.** Két hónappal ezelőtt, mint akkor megirtuk, Osler városi közrendőr a saját élete kockáztatásával megmentett egy fiut, aki a Dante-téren egy kocsis alá esett. Tegnap hasonló módon adott jelt bátorságáról. Rivoschi Jenő 9 éves fiu tegnap este a Sole mozi előtt a Kossuth Lajos-utcán egy villamos elé esett. Osler, aki csak néhány lépésnyire volt az eset színhelyétől, odaugrott és elrántotta a fiut. A mozból kijövő közönség, amely az esetnek szemtanuja volt, lelkesen megéljenezte az életmentő rendőrt.

— **Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.**

— **A Ferenc Ferdinánd** nevű új Adria gőzös, amely a napokban érkezett meg Glasgowból Fiuméba, tegnap a társaság Carola gőzöse helyett nagyobb áruakománnyal Las-Palmasba indult.

— **Maláriaveszedelem a tengermellékben.** Az osztrák tengermellék számtalan helyén nagyban pusztít a malária és a betegségnek nagyon sok halálos áldozata is volt már. Feltűnő nagy azoknak a száma is, akiket ez a veszedelmes kór hónapokra munkaképtelenné tesz. Az osztrák kormány és az isztriai helytartóság e miatt maláriatanulmányozó kirendeltséget is szervezett. A helyszíni tudományos vizsgálatok alapján rendszeres védekező programot is kidolgoztak az elterjedt betegség kipusztítására, Triesztben pedig éppen erre való tekintettel tervezik a gyakorlati orvosi kísérleti állomás felállítását. Mivel a kórokozó anophele szunyog biológiai viszonyaival még a tudósok sincsenek tisztában, a védekezés természetesen nagyon nehezen megy, mert hiszen az anophele szunyog csipése ellen alig lehet védekezni. Azt hiszik azonban, hogy a néptanítók segítségével sikerülni fog a kérdést alaposan megoldani. A Veglia-szigeti és az isztriai félszigeti néptanítók számára ugyanis kurzusokat rendeztek a végből, hogy a védekezésre a lakosságot kioktathassák és hogy ezek megértessék a néppel az anophele szunyoglárvák irtásának szükségességét. A védekezésben jelentékeny szerepe van a haditengerészetnek, a katonaságnak és a cs. k. államvasutaknak. A pólai műszaki katonai igazgatóság, valamint a vasutigazgatóság a maláriás vidékeken a kincstári épületek ablakait, ajtóit és kéményeit finom dróthálóval szereltette fel, az éjjeli szolgálatot teljesítő egyéneket pedig a maláriszezónban (junius, július és augusztus) a vasut és a haditengerészet dróthálós álarccal és olyan keztyűkkel szereltette fel, a melyeken keresztül nem halhat az anophele szunyogok csipése. Nagy baj azonban, hogy sokan vonakodnak a védősíks viselésétől. Az osztrák pénzügyőrségnél pedig elrendelték, hogy a legénység chininnel védekezék a malária-fertőzés ellen, mert az az egyetlen prophylaktikus orvosság. Az osztrák kormánynak a maláriakérdéssel foglalkozó szakközegei sürgős feladatnak tartják a tengermelléki és a quarnerói (vegliai) mocsarak kiszáraitását, mert az anophele lárvái ott tenyésznek leginkább. Fontos egyébként szerintük az is, hogy a lakosság a nyári hónapokban négytized grammos adagokat szedjen a chininből és hogy a gyermekek chinincukorkákat kapjanak, mert az általános gyermekkezelés e nélkül minden maláriavédekezési akciónál hiábavaló.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék halnap, szerdán délután fél hatkor ülést tart, amelyen kisebb jelentőségű ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **A vásárfelügyelő munkája.** Springhet vásárbiztos tegnap szennyes edényeket, valamint étel-italmaradékokat kobozott el a Calle S. Sebastianon levő egyik korcsmában. A tulajdonosok ellen feljelentést tett.

— **A kikötőből.** Máj. 19. Érkezett: Perseveranza olasz gőzös 1200 tonna kőszénnel; Burma magyar gőzös Rangoonból, 76.387 zsák rizszel; Leopolis osztrák gőzös Alexandriából, 38 bál pamutból, 50 bál gyapottal, 3 láda dohánynyal.

Indult: Turul osztrák gőzös Barlettába üresen; Zvir magyar gőzös Triesztbe,

üresen; Fram osztrák gőzös Spalatóba, üresen; Ferenc Ferdinánd magyar gőzös Las-Palmasba, 270 bál dohánynyal, 70 tonna babbal, 40 tonna ásványvízzel, 20 tonna enyvvél és 20 tonna üvegáruval.

— **A mechanikus balesete.** Slauz János 52 éves mechanikus tegnap munkája közben egy körfűrészre esett, amely súlyos sérülést ejtett az altestén. Beszállították a kórházba.

— **A kirándulások az Austro-Croata Slavija szalongozósével:**

Szerdán: Chersoba, ind. Abbáziából 2.10, Lovranából 2.30 órakor, visszaérk. 8 órakor, jegy 4 K.

Csütörtökön: Fianonába, ind. Abbáziából 2.30, Lovranából 2.50 órakor, visszaérk. 7 órakor, jegy 4 K.

Pénteken: Arbeba, ind. Fiuméből 7.35, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40, ott tartózkodás 2 óra, visszaérk. 6 óra után, jegy 8 K.

Szombaton: Brioniba, ind. Fiuméből 7.30, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40, érke. Brioniba 1, visszaind. 4 órakor. Ebéd a hajón, utazás és szigeti belépő összesen 14 K., gyermekeknek 9 K.

— **Fogműterem.** Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

TOZSDE.

	máj. 18 zárlat	Mai árt. 11 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	788.75	792.—
Osztrák hitelrészvény	506.—	608.—
4%-os koronajáradék	80.25	80.50
Osztr.-magy. államvasut	693.50	696.—
Jelzálogbank	400.—	402.—
Leszámitolóbank	494.—	499.—
Hazai Bank	277.—	277.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	470.—	479.50
Rimamurányi	629.—	633.—
Salgótarjáni	689.—	692.—
Közuti Vasut	593.75	597.—
Városi Villamos	310.50	312.—
Adria	580.—	—
Déli Vasut	98.—	—
Magyar Cukoripar	2300.—	—
Rizsgyár	3870.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza májusra	13.84	13.99
Buza október	12.23	12.37
Rozs októberre	9.73	9.82
Zab októberre	8.03	8.08
Tengeri májusra	7.23	7.37
Tengeri júliusra	7.45	7.54
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	606.25	607.50
Magyar hitelrészvény	790.—	791.—
Osztrák magyar államvasut	693.—	694.50
Déli Vasut	98.—	98.25
Alpesi	806.50	811.—
Skoda	740.—	744.—
Osztr. koronajár.	81.85	—
Fiumei és trieszti értékek:		
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	115.—	—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6190.—	—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—	—
Ált. Forgalmi r. t. régi	—	—
Magyar Olajgyár	200.—	—
Austro-Americana	268.—	—
Navigazione Libera Triest	570.—	—
Osztrák Lloyd	594.—	—
Stabilimento Tecnico	9600.—	—
Ampelea Szeszpároló Rt.	400.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	467.—	—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	415.—	—
Spalato Portland Cement	336.—	—
Assicurazioni Generali	378.50	—
Riunione Adriatica	3650.—	—

Távirat — Telefon.

A király állapota.

BÉCS, máj. 19. Ő felsége teljesen jól van. Az éjjelt nyugodtan töltötte, egyszen sem köhögött.

A delegáció.

BUDAPEST, máj. 19. Tegnap délután negyedéltkor nyitottam meg a magyar delegáció teljes ülését Zichy Agost gróf elnök Napirend előtt Telegdy József delegátus interpellációt intézett a külügyminiszterhez a Mangra Vazult ért bukaresti inzulzusok ügyében.

Berchtold gróf külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a bukaresti eseményekről többnyire csak hírlapi értesülései vannak, melyek meglehetősen ellentmondók. Mindazáltal pár nappal ezelőtt utasította a monarchia bukaresti képviselőjét, hogy az incidens ügyében tegye meg a kellő lépéseket. A román külügyminiszter szigorú vizsgálatot helyezett kiállításba.

Telegdy a választ tudomásul vette, mire Rakovszky István a katonatisztek anyagi helyzetének javítása miatt intéz interpellációt a közös hadügyminiszterhez. Elmondja, hogy a katonatisztek keserves küzdelmet folytatnak a létért kicsiny fizetésük miatt. (Ezzel szemben a parlamenti örök aránylag könnyű szolgálatukért igen nagy fizetéseket húznak, ami alkalmas arra, hogy a hadsereg tisztikarában az elégtelenséget s ezzel az anarchiát terjesszék el. Kívánja, hogy a hadnagykortól a századosokig megfelelően emeljék a tiszték fizetését.

Hadik János gróf a parlamenti őrség magatartása miatt interpellálja a hadügyminisztert. Szólván rámutat arra, hogy a parlamenti őrség magatartása alkalmas a katonaság és a polgárság közt való jó viszony megbolygatására. A katonai becsületügyi eljárás olyan szabályozását kívánja, amely a polgári öntudatot se sértse.

Az interpellációkat kiadják a hadügyminiszternek.

A napirend során Hegedűs Lóránt a hadügyi költségvetést ismerteteti és a hadügyminiszter részére a teljes bizalom kifejezését javasolja.

Chorin Ferenc Endély határainak megerősítését kívánja. Issékutz Győző a hármasszövetség fenntartását és erősödését kívánja. Beszédének befejezésekor az ülés folytatását ma délelőttre halasztották.

BUDAPEST, máj. 19. Ma délelőtt folytatták a magyar delegáció plenáris ülését. Jelen voltak: Tisza, Krobotin, Bilinszky és Haus. A hadügyi költségvetésnél Apponyi Albert szólalt fel, aki szakszerűen fejtegette az egyes tételteket. Utána Okolicsányi László kezdett beszélni.

BUDAPEST, máj. 19. Az osztrák delegáció ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen jelen voltak Berchtold, Stürgkh és Tschirszky mint vendég. A külügyi költségvetést tárgyalták, melyhez Ellenbogen szólt fel először, aki támadta Berchtold politikáját.

Tschirszky herceg Főthon.

BUDAPEST, máj. 19. Tschirszky herceg bécsi német nagykövet ma délelőtt Károlyi Mihály gróf látogatására kikocsizott Főthra. Károlyi az előkelő vendég tiszteletére lunch-öt adott.

Abbazia központjában.

TÖBB ÜZLETHELYISÉG KIADÓ.

Cim „Gute Zukunft Abbazia Postestante“
Névtelen ajánlatok nem fogadtatnak el.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia“
nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó
vállalat (Murai Jenő).

Ferenc Szalvátor főherceg Budapesten.

BUDAPEST, máj. 19. Ferenc Szalvátor főherceg tegnap délután ideérkezett, hogy részt vegyen a Magyar Vöröskereszt Egyesület közgyűlésén. A főherceg ma délelőtt megjelent az egyesület budavári székházában, ahol fogadta a hivatalnoki kar tisztelegését. Ma este Csekonics Endre gróf, a Vöröskereszt Egyesület elnökeinek palotájában a főherceg tiszteletére díszbéd lesz. A közgyűlés holnap délelőtt kezdődik.

A tengerpart kisajátítása.

BUDAPEST, máj. 19. A hivatalos lap mai száma közli a tengerpart kisajátításáról szóló törvényt.

Tisza és Rakovszky ügye.

BUDAPEST, máj. 19. A Tisza-Rakovszky ügyben a katonai zsüri négy főtörvényszéki tagjával tegnap délután ült össze. Tisza a zsüri előtt huszánkapitányi egyenruhában jelent meg. A bizottság egyhangúlag kimondta, hogy Rakovszky köteles Tiszának elégtételt adni, mert a miniszterelnöknek Polónyival nincs elintézetlen ügye.

BUDAPEST, máj. 19. A segédek az éjjel a Nemzeti Kaszinóban tanácskozássra jöttek össze és kártyabájjában állapodtak meg. A feltételek igen szigorúak.

BUDAPEST, máj. 19. Déli 12 órakor Vojnits és hereg Odeschalchy keresték fel Tiszát, majd gróf Forgách Jánost fogadta. Azután az étterembe ment és háromnegyed 1 órakor elhagyta a parlament épületét és Ferenc Szalvátor főhercegnél tisztelegett.

BUDAPEST, máj. 19. A párba délután 3 órakor lesz a Rákos-féle vivóteremben.

Hadgyakorlatok Boszniában.

BUDAPEST, máj. 19. A hadvezetőség értesítése szerint Boszniában július 25—27. napjai között hadgyakorlatok lesznek, melyeknek célja a tartomány védhetőségének fogát megállapítani. Ennek fogva a hadgyakorlatot úgy tartják, mint ha Boszniát ellenség támadta volna meg.

Kossuth állapota.

BUDAPEST, máj. 19. Kossuth Ferenc állapota a déli órákban ismét aggasztóra fordult.

A főrendiházból.

BUDAPEST, máj. 19. A főrendiház több bizottsága ülésezett tegnap délután. Elintézték a választókerületek beosztásáról szóló javaslatot és az 1914—15-ik évi költségvetést.

A keleti vasutak.

BUDAPEST, máj. 19. Beavatott forrásból azt közlik, hogy még e hét folyamán döntő fordulat fog beállni a keleti vasutak építése ügyében.

A legajánlatosabb fiumei szálló:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Ügyes mosónő

ki házhoz is jár felvétetik
Via Munkácsy 13 l. em 14

Róth László — pincér.

BUDAPEST, máj. 19. Most egy éve az abbáziai Márkus-pensióból nyomtalanul eltűnt Róth László pincéster, aki nászuton volt. Róthot mindenki halottnak hitte. Most levél érkezett tőle Nagyatádon lakó édesanyjához, akinek megírta, hogy Newyorkban pincéri minőségben keresi kenyerét. Hogy miért szökött meg fiatal feleségétől, azt nem írta meg.

Turkhan pasa Budapesten.

BUDAPEST, máj. 19. Turkhan pasa albán miniszterelnök tegnap hosszasan értekezett Tiszával és Berchtolddal. Este Tisza lunch-öt adott Turkhán tiszteletére. Az albán miniszterelnök két napig marad Budapesten, ahonnan Berlinbe utazik.

A szultán egy idegen hadihajón.

KONSTANTINAPOLY, máj. 19. Ellenőrizhetetlen forrásból az a hír járja itt, hogy V. Mohamed szultán legközelebb látogatást tesz a „Goeben“ német páncélos cirkálóhajón. Ez lenne az első eset, hogy egy szultán idegen hadihajóra megy.

Zavargás egy ünnepélyen.

ANCONA, máj. 19. Tegnap itt egy irodalmi- és zeneestélyt rendeztek, amelyen sok magasrangú pap is megjelent. Egy főpap beszédet akart tartani, de a sok száz főnyi közönség tüntetést rendezett ellene s nem engedte szóhoz jutni. Amikor erre a főpap azt kiáltotta oda a hallgatóságának: „Önök bolondok házába valók“ iszonyu vihar tört ki, úgy, hogy karhatalmi beavatkozásra volt szükség. A dolognak szerencsére nem lett komolyabb következménye.

A Vezuv krátere.

ROMA, máj. 19. Nápolyból érkező híradás szerint a Vezuv kráterének északi szélé beomlással fenyeget. A kráterhez vezető utakat elzárták.

Katasztrófa a tengeren.

DOVER, máj. 19. Egy francia halászhajó ma éjjel összeütközött egy gőzössel s ennek következtében elsüllyedt. A legénység a tengerbe veszett.

MELBOURNE, máj. 19. A „Cairnhill“ gőzös, mely utban volt Sydneyből Stettinbe, március 31-én nyílt tengeren kénytelen volt megállni, mert kormányja eltörtött. A legénység elhagyta a hajót s csónakokon elérte Rabault, honnan hadihajó indult a Cairnhill keresésére, mert a gőzösről még rajta van a tisztikar.

Öngyilkosságok napja.

TRIEST, máj. 19. Tegnap két öngyilkosság és egy gyilkossági kísérlet történt itt. Srebot Mariusz 20 éves ifjú agyonlőtte magát, mert nem tudta letenni a hajógépészi vizsgát. Mauro Mercedes 19 éves szolgálónó reménytelen szerelem miatt mérget ivott s meghalt. Türr Mariusz 24 éves ifjú ismeretlen okból golyót röpített a mellébe és súlyos sérülést szenvedett.

ELADÓ JÉGSZEKRÉNY.

Egy nagy 5 ajtós jég szekrény jutányos áron eladó. Megtekinthető Ecker József hentesnél, via Mercato Coperto.

ELVESZETT KUTYA.

Fehérszörű uszár, „Ibi“ névre hallgat, nyakán lánc 112. sz. elveszett. A megtaláló jutalomban részesül ha Via Acquedotto 41 sz. alá visszahozza.

A „QUARNERO“ Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt; valamint minden Kedden, Csütörtökön és Szombaton este:

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

Valódi brünni szövetek

az 1914 évi tavaszi és nyári módra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalvaruhához 20.—K-ért, szalvaruhához 25.—K-ért, szalvaruhához 30.—K-ért, szalvaruhához 35.—K-ért, szalvaruhához 40.—K-ért, szalvaruhához 45.—K-ért, szalvaruhához 50.—K-ért, szalvaruhához 55.—K-ért, szalvaruhához 60.—K-ért, szalvaruhához 65.—K-ért, szalvaruhához 70.—K-ért, szalvaruhához 75.—K-ért, szalvaruhához 80.—K-ért, szalvaruhához 85.—K-ért, szalvaruhához 90.—K-ért, szalvaruhához 95.—K-ért, szalvaruhához 100.—K-ért.

Siegel-Imhof-Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvétel árán, ha művelésükre kénytelenek a Siegel-Imhof cégnél, a gyári piszonnyal meg, igen jelentősnek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választás. Minták, ügyvezetés, kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljességgel ingyen.

Elhunyt admirális.

LONDON, máj. 19. Drury admirális, a földközi-tengeri flotta egykori parancsnoka tegnap meghalt.

A mexikói háború.

NEWYORK, máj. 19. A niagara-fallí béketárgyalások nem fognak ma, a program-szerű napon kezdődni. A mexikói küldöttek már Niagara-Falliba érkeztek, de kiderült, hogy semmitféle fölhatalmazásuk nincsenek, noha a delegátusok Philadelphian az állították, hogy a legmesszebbmenő fölhatalmazásokkal vannak ellátva. A mexikói delegátusok egyelőre csak a város nevezetességét tanulmányozzák, sok pénzt költenek, de a tárgyalásokkal nem törődnek.

Egy interjú keretében a mexikói delegátusok kijelentették, hogy Huerta ellenállása csak addig tart, amíg a fölkelőknek sikerül a főváros közvetlen közelébe jutni. Ha a fölkelők a fővárosig nyomulnak, Huerta nem fogja védelmezni Mexikót, hanem külföldre fog menekülni.

A Columbian hajótöröttjei.

BERLIN, máj. 19. A Seneca amerikai gőzös, a melyet most várnak Halifaxba, szikratáviratot küldött a hulli Marconi-állomásra, hogy nyílt tengeren megtalálta a Columbian harmadik mentőcsónakát s rajta még öt élő ember volt. A Columbian tudvaleg május 3-án az Óceánon kigyuladt s teljesen elégett, személyzete pedig három csónakon menekült. Két csónakot már másnap megtaláltak, a harmadik két hétig bolyongott. A szikratávirat szerint a most megmentett hajótöröttek közt van a Columbian első tisztje is. A menekültek az éhségtől már-már elvesztek, mikor a Seneca rájuk akadt. Elbeszélések a szerencsétlenek, hogy tizenötödükkel indultak el az első tiszt vezetésével, tizenegy társuk a csónakban meghalt és ezeket a holttesteket a tengerbe dobták.

Labori nem védi Caillauxné.

PÁRIS, máj. 19. Labori, Dreyfus hírneves védője, lemondott Caillauxné képvisletéről. Mikor a hír kipattant, az újságírók egész raja ostromolta kérdésekkel Laborit, de ő begombolkozott. Még azt is tagadta, hogy lemondott Caillauxné védelméről, nem hogy felvilágosítást adott volna arról, hogy mi indította elhatározására. Az az egy bizonyos, hogy Caillaux új védőt keres neje számára.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

— Dr. Szegő Kálmán abbáziai szanatóriumában a múlt héten a következő vendégek érkeztek meg: Vogel Mór kereskedő és neje Miskolc, Grünbaum Hyke k. a. Arad, Horváth Géza Vasvár, Dingfelder Ede dr. gimnáziumi tanár Budapest, Král Mária mérnökné gyermekével Prága, Millstein István Varsó, Pohl Mária gyárosné Prága, Stoyanoff Boris Szófia, dr. Csopey Dénesné gyermekével Budapest, dr. Csörgő Hugóné Budapest, Fuchs Emil igazgató Nyitra, Gerő Árpádné Budapest, Hirschler Imre igazgató Budapest, Germar Miklósné Budapest, Kovács Béla kereskedő neje Budapest, Mandl Sámuel szerkesztő Budapest, Rajz Jenő igazgató leányával Arad.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Maslesa Mileva Banjaluka	Schanzer
Kalinár Mária Wien	Palermo
Rucker Jakab München	Palermo
Weghorn Hans München	Palermo
Gawronska Stefánia Sosnowice	Marchlewsk.
Sendl Ede Wien	Abbazia 106.
Biró Sándor Kaposvár	Bristol
Lukon Rudolof Servola	Bristol
Fügulya Jenő Kassa	Márkus
Deutsch Jenő Budapest	Márkus
Deák Jenő Budapest	Celestina
Pannaold Josefina Wien	Celestina
Pernold Fanny Wien	Celestina
Schreiber Curt Dresda	Posthorn
Wawerka Marie Stockerau	Posthorn
Nagel Dávid Nyitra	Grosz
Richter Alfonz Pozsony	Jezica
Frantisek Jansky Böhmen	Jezica
Schaeffer Jenő Budapest	Széphelyi
Haeutler Rezső Budapest	Széphelyi
Dr. Szabó István Arad	Széphelyi
Szemeredy József Budapest	Széphelyi
Remus Karl Lodz	Wienerheim
Burmester Alfréd Wien	Wienerheim
Zupan Fanny Laibach	Wrusz
Barbalich Péter Wien	4 Jahreszeit.
Pleschke Emma Wien	4 Jahreszeit.
Roblitz Karl	4 Jahreszeit.
Szezechowska Zozia Varsó	Mascagni
Dr. Hietel Franz Wien	Volosca 120.
Mahoni Petco Bulgária	Volosca 120.
Bekel Hugó Galicja	Volosca 189.
Tólkés Zsigmondné Budapest	Szegő
Nagy Irma Budapest	Szegő
Kupan Fosca Póla	Volosca 50.
Komor Géza Szabadka	Wienerheim
Singer Carl Wien	Plesch
Korwill Amny Wien	Wienerheim
Barezeswki Alex Vilno	Union
Parenna Elsa Wien	Wienerheim
Bradle Antonie Prága	Elene
Lipiner Nina Wien	4 Jahreszeit.
Spejchel A. Csehország	4 Jahreszeit.
Vodicki Vince Lemberg	Branka
Sturány M. Wien	Grand H.
Vomacka Josefina Wien	Volosca 7.
Potewpski Eduard Varsó	Volosca 7.
Lichtenstaedt Alfréd Berlin	Grand H.
Hasse Anold dr. Berlin	Grand H.
Glaser Imre Budapest	Schanzer
Stüber József Wien	Grand H.
Pfeifer Ede Budapest	Palermo
Engel Maurus Wien	Grand H.
Zagrovsky Jolán Kassa	Palermo
Matdesa Zorka Banjaluka	Schanzer
Jelenffy Kornélné Kassa	Palermo
Georgyvice A. Grác	Car
Süss Sámuel Budapest	Car
Krajewski Adám Galicja	Augusta

Kamanowski Félix Hule
Schifter E. Gömbömbánya
Suchanek Eduard Wien
Blatt József Varsó
Grosz Soma Debrecen
Hovgstratex A. Budapest
Offermann Gusztáv Salzburg
Bálint L. dr. Budapest
Fiala József
Gela Jaroslav Ostrau
Hajduska Janka Budapest
Hruska Aloisia Prága
Reichel Antal Karinthia
Wnuk Lajosné Ujpest
Barthel Mária
Ancken Hermann Altona
Panic István Budapest
Krausz W. Budapest
Winkler Reinhard
Kreihansl Hans
Méhes Zsigmond Debrecen
Engel Ferenoné Budapest
Róna Armin Budapest
Scheibel Vilmos Budapest
Kosel Michael Grác
Rind Grete Wien
Dr. Klár Mór Budapest
Millstein Anna Varsó

Augusta
Augusta
Ostoja
Grosz
Grosz
Quisisana
Stein
Stefanie
Antonius.
Antonius.
Hausner
Zora
Strand H.
Strand H.
Wiltsch
Wiltsch
Miram
Riviera
Vermes
Vermes
Securanst.
Securanst.
Gutenberg
Gutenberg
Mignon
Szegő
Szegő
Szegő

— Hal-étterem, fiumei specialitás! —

„ALLA CITTÀ DI POLA“ vendéglő
via G. Leopardi (meghosszabbított Corso)
hol halak, rákok és mindennemű ételek
frissen kaphatók. Idegenek találkozóhelye!

CHINA és JAPÁN

ból iparcikkek direkt behozatala:
Alessandro Szekulesz cég által!
Fiume: Via Adamich 8. Európa-száll. mell.
Abbazia: a Mandria-bazárban.
Tulzsfolt raktár miatt chinai, japán,
fiumei, abbáziai, cirkvenicai, velencei stb.
emléktárgyak rendkívül olcsón árusítottak

Hol vette Nagysád a pompás kalapot??

Weiss Fanny női kalap szalonjában!
Fiume, Corso 10. I. em., telef. 581, a főpostával szemben. Ugyanott kalapdíszek, tollak, formák, a legújabb divat szerint nagy választékban, olcsón kaphatók!

Abbazia legérdekesebb látványossága az
AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,
hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintette.

Gummi- és Kendercsövek!
Kertek öntözésére, Cső-taligák, Vizvezetési garnitúrák, Szivattyúk, Olcsó gummicső maradványok
„STANDARD“ MŰSZAKI KERESKEDELMI R.-T.-nél
Adria Palota, Riva Szápary Telefon 3—43.

Óriási választék!

Legnagyobb jutányosság!

Kiváló megbízhatóság!

Nagyban! Kicsinyben! Szabott árak!

Az idényre

mesés nagy választékban megérkeztek:

Női szövetek — Selymek — Női- és gyermek konfekciók — Gyapotárak és díszítések — Szőnyegek és függönyök.

Legfrissebb Skót selyem. Román selyem. Brokát éponge Női kosztümök. Francia és hazai modellű kabátok.

Alkalmi árak:

Gyapjuszövetek, dupla magasság 120 cm.	méterje K 1.05
Gyapjukrep legújabb divat, minden modern színben	méterje K 2.40
Eponge szines, vonalozott, legfinomabb minőség	méterje K 1.90
Bonne-Femme tüllből, aplikációval,	darabja K 2.50
Brise-Bise tüllből, aplikációval	párja K 1.30
Női kosztümök selyemmel bélelve, legújabb modellek	á K 25.—

Tisztellette

Weiss M.

FIUME csak Corso 11.

TRIESZT Corso 9. BÉCS.

Szabott árak

KÖZGAZDASÁG.

—0—

+ **A Cunard koncessziója a kivándorlási tanács előtt.** A Cunard tengerhajózási társaságnak kivándorlók szállítására vonatkozó koncessziója (nem szerződése) július 1-én lejár. Minthogy pedig gondolni kell arra az eshetőségre is, hogy a fume—amerikai vonal megalapítása addig az időpontig nem lesz lehetséges, a Cunard pedig törvényes koncesszió nélkül nem maradhat, kérvényt intézett a belügyminiszterhez, hogy a törvény alapján hosszalbita meg a kivándorlók szállítására jogosító koncesszióját. A belügyminiszter ezt a kérvényt a kivándorlási tanács elé terjesztette, amely — mint már röviden említettük — tegnap ülést tartott, hogy a kérdés fölött véleményt nyilvánítsa. Az ügynek csak formai jelentősége van, mert hisz lényegében négy évenyben van még a Cunard szerződése és ezt a szerződést minden valószínűség szerint át fogják ruházni, természetesen megfelelő módosításokkal, a megalakuló új magyar társaságra.

+ **A magyar tengerhajózási társaságok alaptőke-főlemelése.** A magyar kormány és a tengerhajózási társaságok között létrejött szubvenciós szerződések kötelezik ez utóbbi vállalatokat, hogy a megállapított időn belül lényegesen kiegészítsék hajóparkjaikat. Az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság előbb bevárja a kormánytól a magyar—amerikai vonal létesítésére vonatkozó tárgyalásait és csak az után lesz abban a helyzetben, hogy alaptőkéjének főlemelése tárgyában határozzon. A m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság a jelenlegi 10 millióra rugó alaptőkéjét 20 millióval 30 millióra szándékozik főlemelni, még pedig olyképpen, hogy 5 millióért új részvényeket és 15 millióért elsőbbségi kötelezések fog kiadását. Az új részvényekből és elsőbbségekből az állam — amely eddig is a részvények többségét bírja — 55 százalékot fog átvenni, míg a többi 45 százalékot a társaságnál érdekeltek Magyar Általános Hitelbank és a Leszámitoló- és Pénzváltóbank fogják elhelyezni. — *A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság* természetesen szintén foglalkozik alaptőke-főlemeléssel, minthogy az új szerződés mintegy 10 millió beruházásra kötelezi a társaságot. Egyelőre csupán 6 millióról 10 millióra emeli föl az alaptőkéjét és ezen 4 milliót 20 000 darab 200 koronás új részvény kibocsátásával szerzi be. A még szükséges milliókat a társasággal érdekközösségben álló Magyar Általános Hitelbanktól kölcsönművelet útján szándékozik igénybe venni. A keleti tengerhajózási társaság tudvalevőleg kötelezte magát, hogy két éven belül négy új gőzöst állít be az ausztráliai járatok sűrűbb forgalma érdekében.

+ **A behozott dalmát borok.** A napokban érkezett meg a földművelésügyi miniszter terjedelmes rendelete, melyben előrebozsátva, hogy több oldalról panasszal fordultak hozzá a miatt, hogy a Dalmáciából s egyáltalán Ausztriából behozott borok nem felelnek meg a magyar bortörvény követel-

ményeinek, a miből a magyar borpiacon igen sok kellemetlenség és károsodás történik, a nélkül, hogy erről a hazai borkezeskedők tehetnének; azt írja a miniszter, hogy a magyar kormány megtette a szükséges lépéseket az ausztriai kormánytól, hogy az oda át érvényben levő és a magyar bortörvény közt fennálló eltérések kiegyenlítettessenek és e lépések eredményeként közli, hogy ha a két törvény mindenben teljesen nem is megegyező, az ausztriai kormány rendeleti uton intézkedett, hogy az eltérés miatt a hozzánk behozott borok miatt a magyar borpiacot kellemetlenségek ne érhesék.

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FÉLE MARGIT- CRÉME ÉS SZAPPAN

használata által arca
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. — Margit-szappan 70 fillér.
Margit-pouder K. 1.20. — Gyártja:

**FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.**

Fiumében kapható: a Babić, Catti, Prodam, Mizan és Skodnik féle gyógyszertárakban valamint a Benco E., Capudi, Jechel, Papp és Pavačić féle drogeriákban.

Uj kárpitos üzlet!

Divánok, matracok, bőrszékek, ágybetétek, függönyözések, diszítések és mindenemű javítások gyorsan, megbízhatóan és olcsón:

DEITEL MÓR kárpitos és diszítőné!

Fiume, Via Carducci 26.

Levelezőlap hívásra házhoz jön!

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Tulajdonos:

BUDAI KÁROLY

Lido-Venezia SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő
:: konyha. — Penzió 11—15 lira. ::

—0—

Hotel Pilsen Meublè

110 szobával 3 lirától személyenkint. Lift,
fürdők.

Motocsonak.

Caprani G. tulajd.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A sörparban korszakot alkotó a
„Kőbányai Polgári Sörfőzde”
ezen világhírű söre, amelyet ma
már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben;
Korányi tanár Budapesten;
Glax tanár Abbáziában és számos más
szaktekinetly.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszre
és csemege kereskedésben. Frissen csapról
kimérve minden előkelő étteremben.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6.

Igazgató Troppauer H.

Május 16-tól május 31-ig.

Kezdetre pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződötött elsőran-
gu attrakciók fellépte.

MOZGÓ FÉNYKEP. —
Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Hatóságilag engedélyezett

NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL FELÜL-
VIZSGÁLÓ ÉS REKLAMÁLÓ IRODA.
FIUME, Via Carducci 14. (Telefon 18-10)

mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

KERESTETIK.

Klónálló ház vagy villa 4—5 szobával és mellékhelyiségekkel, kis kert és udvarhasználat, állandó bérletre. Ajánlat Wellmann Testvérekhez, vaskereskedés, via G. Simonetti.

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúszfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Javításmentes leőfedések és falburkolások

Eternit

PALABOL

Csak akkor valódi ha minden lapon az **Eternit** törvényileg védett szövevényes dombornyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESUJFALU

KÉRJEN MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Metallum fémszálás Wolframlámpa K. 1 drbja

Csillárok-asztali lámpák felszerelve Kor. 8-tól feljebb.

Vállalunk teljes villam- és lakascsenögberendezéseket. Javítások jutányos árban.

„UNITAS“ (cégfőnök: Csermely)
VILLAM- BERENDEZESI MŰHELY
Via E. De Amicis 9, sz. Telefon 2-92.
(Fenice színházai szemben),

Hurcolkodás - Atköltözés

alkalmával, butorok, tükrök, képek, edények stb. TÖRÉS- ÉS KÁRMENTES SZAKSZERŰ CSOMAGOLÁSÁT, OLCSÓN vállalja **Korniczai G.**, üveg-, porcellan- és lámpakereskedő.

Via del Porto 1. (Vásárcsarnok mellett).

Koller Ferenc,

cipésmester,

FIUME, Via Parini 4 (Braid)

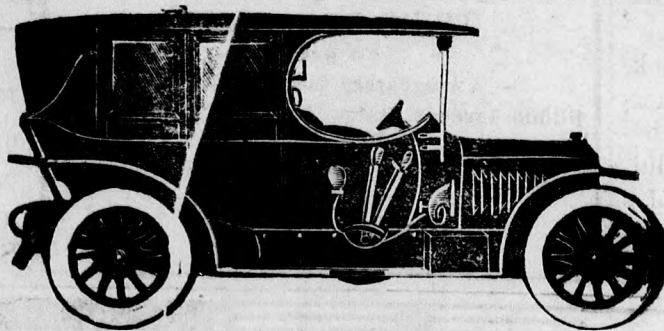
mértékre készít elegáns francia és amerikai női, férfi és gyermekcipőt. Orthopéd munkák és javítások. Lev.-lapra házhoz jön.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Blažek K, és Társa autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gényal kiállításán díesérő okmányon kitüntetve.
SZOBÁK 2 és fél LIRATÓL FELJEBB.

Tungsram lámpa darabja 1.20 K

Elvállalja gáz- és villanyvilágítás, valamint vízvezeték bevezetését. Nagy raktár a gázvilágításhoz szükséges eszközökben, padlók, automobilon s más gépek részére való olajakban. Fichtolin készülékek, gázolin, petróleum és naftára járó gépek. Legújabb gyártmányok. Arusítás kicsinyben és nagyban igen jutányos árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

BARBETTI ÁGOST - FIUME

Táviratcím: BARBETTI Via R. Sanzio. Telefon szám 14-55.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Ujvaskereskedés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy szakmabeli cégeknél szerzett sokévi gyakorlat után, VAS- és VASÁRU- üzletet nyitottunk! Elsőrendű árak, olcsó árak, lelkiismeretes kiszolgálás Szives pártfogást kérnek

Juricsics és Zach, FIUME,
Riva Marco Polo 6 sz.

PECSINEI SZANATORIUM SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitűnő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint. Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.

Uj nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!

Ebédő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota

Pavacich Testvérek

droghériája.

Fiume - Corso 2.

Mindennemű festékek, ecsetek, savak stb. raktára. Nagy raktár ásványvizekben angol és amerikai s egyéb droghuacikkekben. Mindenféle fűvek és gyökerek behozatala és kivitele.

Független, szép, fiatal orosz hölgy 150,000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, azonnal

férjhez menni óhajt.

Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen“, Berlin, Elisabethstrasse 66.